

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Aika 24.03.2025, klo 13:00 - 16:58

Paikka Frenckellin auditorio

Käsitellyt asiat

§ 129 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 130 Pöytäkirjan tarkastus

§ 131 Valtuuston päätösten täytäntöönpano

**§ 132 Tampereen strategiapäivityksen lähetekeskustelu
(kehittämiskokousasia)**

**§ 133 Tampere Welcoming City -kehitysohjelman tilannekatsaus
(kehittämiskokousasia)**

**§ 134 Hyvinvoinnin kehitysohjelman tilannekatsaus
(kehittämiskokousasia)**

§ 135 Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

§ 136 Tampereen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös

**§ 137 Pirkkalan kunnan ja Tampereen kaupungin yhteisen
uimahallihankkeen esiselvitys ja sopimus tarveselvityksen ja
hankesuunnitelman laatimisesta**

**§ 138 Tampereen kaupungin hakemus kansallisen kaupunkipuiston
perustamiseksi**

**§ 139 Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntien ja
vaalitoimikuntien täydentäminen**

**§ 140 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten
otto-oikeus**

§ 141 Tiedoksi merkittävät asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, est. § 141, puheenjohtaja
Lyly Lauri, pj. § 141, 1. varapuheenjohtaja
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Evilä Tommi
Haapa-aho Olga, varajäsen
Hanhilahti Vilhartti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Raevaara Aarne
Rokosa Inna
Torkkola Sinikka, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Nurminen Ilmari, valtuuston pj.
Järvenpää Elina, valtuuston 1. vpj.
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj.
Markkanen Jouni, apulaispormestari
Mustakallio Jaakko, apulaispormestari
Porttikivi Ilkka, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Klami Laura, lakiasiainjohtaja, sihteeri
Herrala Leeni, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Vellamo Voitto, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 16:26
Sasi Ilkka, valtuustoryhmän pj., poistui 16:26
Tanus Sari, valtuustoryhmän pj., poistui 16:26
Linnamaa Reija, johtaja, läsnä 13:07-14:06, saapui 15:55, poistui 16:37
Mustikkamäki Nina, strategiapäällikkö, saapui 13:07, poistui 14:06
Rantanen Teppo, johtaja, saapui 14:07, poistui 14:30
Heinämäki Anna-Kaisa, kilpailukykyjohtaja, saapui 14:07, poistui 15:02
Pernu Pekka, ohjelmapäällikkö, saapui 14:07, poistui 15:02
Vuori Mika, ohjelmapäällikkö, saapui 15:03, poistui 15:54
Ojalammii Ulla-Maija, opetusjohtaja, saapui 15:03, poistui 15:54
Puskala Tarja, hyvinvointijohtaja, saapui 15:03, poistui 16:26
Ylänen Jaana, hyvinvointikoordinaattori, saapui 15:55, poistui 16:26
Koskela Mikko, talousjohtaja, saapui 16:27, poistui 16:37
Ekholm Virpi, kiinteistöjohtaja, saapui 16:38, poistui 16:42
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 16:43, poistui 16:52
Larinkari Mirjam, maisema-asiantuntija, saapui 16:43, poistui 16:52
Hastio Pia, yleiskaavapäällikkö, saapui 16:43, poistui 16:52

Poissa

Suoniemi Juhana
Taina Anneli
Tapio Mitja
Stenhäll Jaakko, valtuuston 2. vpj.

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Laura Klami
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Lassi Kaleva

Vilhartti Hanhilahti

Lauri Lyly
pj. § 141

Leeni Herrala
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville 1.4.2025 www.tampere.fi.

Leeni Herrala, hallintosihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 129

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 130

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Lassi Kaleva ja Vilhartin Hanhilahti (varalle Anne-Mari Jussila ja Kirsi Kaivonen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 31.3.2025.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 131

Valtuuston päätösten täytäntöönpano

TRE:17/00.00.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintosihteeri Leeni Herrala, puh. 040 801 6102, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Valtuuston 17.3.2025 kokouksen täytäntöönpanolistan mukaiset
toimeenpanoehdotukset hyväksytään.

Liitteet

1 Kh 24.3.2025 Valtuuston päätösten täytäntöönpanolista 17.3.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 132

Tampereen strategiapäivityksen lähetekeskustelu (kehittämiskokousasia)

TRE:343/00.01.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kaupunginhallituksen Tampereen strategiapäivityksestä käymä
lähetekeskustelu merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen strategian päivitys on käynnistynyt kaupunginhallituksen kehittämiskokouksen 3.2.2025 (§ 47) hyväksymän prosessin ja periaatteiden mukaisesti. Tekemisen kaupunki -strategian valtuuston arviointiseminaari järjestettiin 19.2.2025 Tampere-talolla. Henkilöstön ja kaupunkilaisten osallistuminen strategian päivitykseen on käynnistynyt monin eri tavoin ja strategiapäivitystä ja pormestariohjelman valmistelua tukevan tietopohja-aineiston laatiminen on käynnissä. Strategiaa ja talouden tasapaino-ohjelmaa on valmisteltu yhtä aikaa, jotta kestävä talouden näkökulma tulee huomioiduksi myös pitkän aikavälin strategiatyössä.

Strategiaprosessissa on alkuvuoden aikana tuotettu sisältöjä tulevaisuuspohjaan sekä kerätty ensimmäiset kaupunginvaltuuston, ylimmän johdon ja konserniyhtiöiden strategiasyötteet helmikuun arviointiseminaarissa. Tulevaisuuden isot, globaalit kehityskulut muuttuvat hitaasti ja tuovat strategiaproessiin huomioitavia tekijöitä. Erityisesti aikaisempaa vahvemmin isoista kehityskuluista korostuvat muun muassa geopolitiittinen epävakaus ja sääntöpohjaisen maailman murentuminen, luonnon kantokyvyn heikkeneminen, työvoiman saatavuus sekä teknologian ja tekoälyn nopea kehitys.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Strategian arviointiseminaarissa kerättiin näkemyksiä siitä, mihin Tampereen tulisi seuraavalla valtuustokaudella keskittyä. Osallistujat nostivat esiin muun muassa talouden tasapainoa, kaupungin kasvun haasteiden ratkaisemista, alueiden eriytymistä, hyvinvointialueyhteistyötä, maahanmuuttoa ja kaupungin kansainvälistymistä, lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, kaupunkikonsernin huomioimista sekä sivistykseen ja koulutukseen panostamista. Myös monipuolinen ja kohtuuhintainen asuntotuotanto, turvallisuus sekä ekologinen kestävyys saivat teemoina mainintoja.

Kaupunginvaltuustolle, ylimmälle johdolle sekä konserniyhtiöille järjestetään seuraava strategiavalmisteluun keskittyvä seminaari 9.5.2025. Seminaarissa esitellään osallistumisaineiston kooste sekä kevään aikana valmisteltu tietopohja-aineiston kokonaisuus.

Hallintosäännön (1.1.2025) 14 §:n 3. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata kaupunkistrategian laadintaa ja vastata sen tarkistamisesta vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Nina Mustikkamäki

Liitteet

1 Khkeko 24.3.2025 Strategiapäivityksen lähetekeskustelu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 133

Tampere Welcoming City -kehitysohjelman tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:1662/00.01.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämäki, puh. 040 639 7701,
yhteysjohtaja Maggie Keskinen, puh. 040 703 1145 ja ohjelmapäällikkö
Pekka Pernu, puh. 041 730 2598, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampere Welcoming City -kehitysohjelman tilannekatsaus merkitään
tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Teppo
Rantaselle, kilpailukykyjohtaja Anna-Kaisa Heinämälle ja
ohjelmapäällikkö Pekka Pernulle. He olivat asiantuntijoina läsnä
kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampere Welcoming City -kehitysohjelma käynnistyi vuoden 2024 alussa.
Kehitysohjelman avulla tuetaan kaupunkistrategian ja
pormestariohjelman toimeenpanoa. Tärkeimpänä tavoitteena on
edesauttaa Tampereen elinkeinoelämän pysymistä toimintakykyisenä,
kilpailukykyisenä ja kansainvälisesti houkuttelevana. Tavoitteiden
saavuttamiseen ja Tampereen kansainvälistymiseen vaikutetaan sekä
vetovoimaa että pitovoimaa lisäävin toimenpitein. Kehitysohjelman
painopistealueet ovat kansainvälisen työn kaupunki, kansainvälinen koti,
kaupunkikehitys ja segregaaation ehkäisy sekä kansainvälistyvä
kaupunkiorganisaatio.

Kehitysohjelman ensimmäiset toimenpiteet ovat käynnistyneet vuoden
2024 aikana. Tampere-tasaisen osajahoukuttelun tueksi on julkaistu
Work in Tampere -verkkosivusto yhdessä Tampereen kauppakamarin
kanssa. Lisäksi on käynnistetty kansainvälisen osaamisen ja pitovoiman
tiekarttatyö vuoteen 2035 saakka. Kansainvälisten opiskelijoiden
työllistymistä ja harjoittelupaikkojen saamista on edistetty kaupungin ja
korkeakoulun yhteisen resurssin kautta. Kaupungin harrastus- ja
yhteisötoimijoiden ekosysteemin rakentaminen on käynnistetty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

vieraskielisten tamperelaisten vapaa-ajan toiminnan helpottamiseksi. Kansainvälisen Hiedanrannan kehitys on aloitettu englanninkielisen koulun ja varhaiskasvatuksen osalta. Kaupunkiorganisaatiossa on toteutettu ensimmäinen kansainvälinen trainee-ohjelma. Varhaiskasvatuksen ja koulutusviennin oppisopimuspilotti käynnistyi syksyllä 2024 ja nuorisopalveluiden oppisopimuspilotti ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden osalta tammikuussa 2025. Suomen- ja englanninkielinen lukiolinja käynnistyy syksyllä 2025. Kaupunkiorganisaation käyttöön otettavan käännös- ja tulkkaustyökalun pilotointi toteutettiin syksyllä 2024.

Vuoden 2025 aikana ja tulevaa strategiakautta kohti mentäessä kehitysohjelman kautta edistetään uusien vieraskielisten veto- ja pitovoimaa parantavien digitaalisten alustojen ja työkalujen käyttöönottoa, kehitetään houkutteluviestintää ja suurinvestointeihin liittyviä palvelupaketteja. Harrastus- ja yhteisötoimijoiden ekosysteemiä laajennetaan ja edesautetaan seurojen ja vapaa-ajan yhteisöiden kansainvälisyysvalmiuksia. Suomen kielen oppimisen tueksi käynnistetään uusia kokeiluja, ja tuetaan lisäksi kielitaidottomien ja syrjäytymisvaarassa olevien ukrainalaisten nuorten suomen kielen opetusta. Segregaation ehkäisyyn panostetaan sekä uusien alueiden että nykyisten kaupunginosien kautta. Kansainvälisen Hiedanrannan kautta kehitetään uutta kaupunkisuunnittelun mallia kansainvälisyyden osalta ja vahvistetaan osaamista kansainvälisen väestön huomioivaan kaupunkisuunnitteluun. Lisäksi edistetään vieraskielisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä Tampereen nykyisissä kaupunginosissa ja kehitetään kansainvälisten kaupunginosien kokonaisuutta tukemaan segregaation ehkäisyä. Kansainvälistyvän kaupunkiorganisaation osalta luodaan toimenpidesuunnitelma osaavan työvoiman saatavuuden tiekartan tavoitteiden saavuttamiseksi kansainvälisyyden osalta. Lisäksi edistetään palveluiden toimivuutta vieraskielisten näkökulmasta ja kehitetään vieraskielisten asiakaskokemusta kaupunkitasoisesti.

Hallintosäännön (1.1.2025) 14 §:n 9. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata kaupunkistrategian toteutusta tukevia kehitysohjelmia.

Tiedoksi

Teppo Rantanen, Anna-Kaisa Heinämäki, Maggie Keskinen, Pekka Pernu, Lauri Savisaari, Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Tuomas Huhtala

Liitteet

1 Khkeko 24.3.2025 Tampere Welcoming City -kehitysohjelman tilannekatsaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 134

Hyvinvoinnin kehitysohjelman tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:509/00.01.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Ohjelmapäällikkö Mika Vuori, puh. 040 806 3132, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hyvinvoinnin kehitysohjelman tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden ohjelmapäällikkö Mika Vuorelle, hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle ja opetusjohtaja Ulla-Maija Ojalammille. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Hyvinvoinnin kehitysohjelma toteuttaa vuosina 2024–2027 kaupunkistrategian painopisteitä ihmiskeskeisesti koko kaupunkiyhteisön voimavaroja hyödyntäen. Ohjelman visiona on: "Hyvinvointi kuuluu jokaiselle – yhdessä voimme paremmin". Kehitysohjelma edistää kaupunkilaisten hyvinvoinnin parantumista erityisesti vahvistamalla mielen hyvinvointia, vahvistamalla asukkaiden yhteisöllisyyttä ja kohtaamisen mahdollisuuksia sekä edistämällä syrjimättömyyttä. Kehitysohjelmassa toimitaan tamperelaisten asukkaiden hyvinvoinnin haasteiden ratkaisemiseksi rakentamalla kumppanuuksia eri toimijoiden välille ja hyödyntäen toimijoiden ekosysteemejä.

Ohjelma toteuttaa etenkin kaupunkistrategian "yhdenvertaiset yksilöt" ja "tekevät yhteisöt" -painopisteitä. Pormestariohjelman mukaisesti kehitysohjelma tukee hyvinvointialueen yhdyspinnoilla tehtävää yhteistä työtä tamperelaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyvinvoinnin kehitysohjelmalle on ohjelmasuunnitelmassa asetettu kolme hyötytavoitetta: Lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu, yhteisöllisyyden kokemus lujittuu sekä toimijoiden yhteistyö syvenee. Hyötytavoitteet muodostavat toimenpidekokonaisuudet, joita toteutettavat toimenpiteet konkretisoivat. Kehitysohjelman kokonaisuutta on ohjannut ohjausryhmä. Lisäksi sille on perustettu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

kaupungin ulkopuolisista toimijoita osallistava neuvonantajaryhmä (advisory board) tukemaan kumppanuuksia ja sidosryhmäyhteistyötä sekä edistämään ekosysteemien toimintaa. Neuvonantajaryhmässä ovat edustettuina kaupungin vaikuttamistoimielinten lisäksi keskeiset kumppanit, kuten esimerkiksi Pirkanmaan hyvinvointialue, koulutuksen järjestäjien edustajat, kolmas sektori ja yrittäjät.

Kaupunginhallitukselle esitetään Hyvinvoinnin kehitysohjelman hyötytavoitteiden ja sitä konkretisoivien toimenpidekokonaisuuksien tilannekatsaus. Kehitysohjelma eteni vuonna 2024 ohjelmasuunnitelman tavoitteiden suuntaisesti monitoimijaisessa yhteistyössä. Ensimmäisenä toimintavuotena on keskitytty erityisesti ohjelman suunnitteluun ja toimenpidekokonaisuuksien muotoiluun yhdessä kumppaneiden ja asukkaiden kanssa. Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistamiseksi käynnistettiin toimijoiden dialogiset keskustelut sekä valmisteltiin vaikuttavuuslaskentaa nuorten uupumisen ja yksinäisyyden teemoista. Lisäksi kuultiin lasten ja nuorten omia näkemyksiä mielen hyvinvointia vahvistavista ja heikentävistä tekijöistä. Yhteisöllisyyden kokemuksen vahvistamiseksi järjestettiin yli 65-vuotiaille työpajat kulttuuriin osallistumisesta, valmisteltiin yhteisöruokailukokeilua Hervantaan sekä käynnistettiin toimenpiteitä osallistumisen näkökulmasta aliedustettujen ryhmien tavoittamiseksi. Toimijoiden yhteistyön syventämiseksi käynnistettiin nuorten mielen hyvinvoinnin ekosysteemin toiminta ja muodostettiin etsivän kulttuurisen vanhustyön ekosysteemi sekä vahvistettiin yhteistä tietopohjaa.

Vuonna 2025 kehitysohjelman toiminnassa painottuvat nuorten mielen hyvinvoinnin teemoihin liittyvien koulutusten järjestäminen, eri väestöryhmien yhteisöllisyyden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen sekä ekosysteemitoininnan osaamisen lisääminen. Vuodelle 2026 alustavina painopisteinä ovat nuorten mielen hyvinvoinnissa korostuviin ilmiöihin keskittyminen, ostrakismin ja yksinäisyyden vähentämisen toimenpiteet ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Kehitämme hyvinvoinnin ekosysteemijohtamiselle mallin, jonka avulla vahvistetaan ekosysteemien yhteistä tietopohjaa ja tuetaan tamperelaisten hyvinvoinnin ekosysteemien toimintaa.

Hallintosäännön 14 §:n 9. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata kaupunkistrategian toteutusta tukevia kehitysohjelmia.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Mika Vuori, Anna Koski, Tuomas Huhtala, Tarja Puskala

Liitteet

1 Khkeko 24.3.2025 Hyvinvoinnin kehitysohjelman tilannekatsaus 2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 135

Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus (kehittämiskokousasia)

TRE:1598/00.01.03/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hyvinvointijohtaja Tarja Puskalle, johtaja Reija Linnamaalle ja hyvinvointikoordinaattori Jaana Yläselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kaupunginhallitus ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja hyvinvointialueyhteistyötä. Hyvinvointijohtamisella tuetaan kaupunginhallitusta sen ohjaustehtävissä, valmistellaan asioita kaupunginhallitukselle sekä varmistetaan niiden toimeenpanoa.

Hyvinvointijohtamisen keskeinen tehtävä on valmistella vuosien 2021–2025 hyvinvointikertomus sekä tulevan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma. Kevään aikana hyvinvointikertomusta käsitellään muun muassa vaikuttamistoimielimissä, lautakunnissa sekä palvelualueiden johtoryhmissä ja samalla kerätään syötteitä hyvinvointisuunnitelmatyöhön. Hyvinvointikertomus käsitellään kaupunginhallituksessa 5.5.2025 ja kaupunginvaltuustossa 19.5.2025. Kertomuksen valmistelu jatkuu ja tässä kohdin kaupunginhallitukselle esitellään keskeisiä nostoja ja huomioita eri ikäryhmien hyvinvoinnin tilasta.

Hyvinvointikertomuksessa tuodaan esille tamperelaisten hyvinvoinnin tila ja miten se on muuttunut. Kertomus toimii tietopohjana vuosien 2026–2029 hyvinvointisuunnitelman laadinnassa. Hyvinvointisuunnitelmassa tullaan asettamaan ikäryhmäkohtaiset tavoitteet hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvoinnin edistämisen sisältö perustuu Stiglitzin mallin mukaiseen hyvinvointikäsitukseen, jossa on kahdeksan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

hyvinvointivarantoa. Suunnitelmaan tuleville tavoitteille määritellään mittarit ja vastuutahot. Hyvinvointisuunnitelma tuodaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn joulukuussa 2025. Valmistelua tehdään yhdenmukaisesti kaupungin strategiaprosessin kanssa ja työssä huomioidaan lisäksi Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellisten suunnitelmien painotukset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä on sekä kunnilla että hyvinvointialueilla. Keskustelua työnjaosta ja yhteisestä tekemisestä käydään edelleen paljon. Hyte-tehtävässä korostuvat etenkin liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä osallistumisen mahdollisuuksien tarjoaminen kaikille ikäryhmille. Kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalveluita sekä kulttuuri- ja liikuntarahaston tuella hankittuja sisältöjä viedään Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) lähitoreille sekä palveluyksiköihin, mutta sisältöjä voidaan tarjota myös muilla alustoilla. Kädentaitojen ohjauksen kokeilu toteutuu kevään 2025 ajan Pohjolan palvelukeskuksessa. Ikääntyneiden kuntosaliohjausten ja ryhmätoimintojen palveluverkkoa on täydennetty Pirhan lähitoripalveluiden sisällön muutosten myötä. Ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja käsiteltiin kaupunginhallituksessa 20.1.2025 § 27.

Vuoden 2025 tavoitteena on vahvistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Kehittämistyötä tehdään hyvinvointijohtamisen vision ”Hyvinvointi kuuluu jokaiselle – se on yhteisen tekemisen kivijalka” suuntaisesti. Kaupungin tekemisessä edistetään yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) koordinaatiota kehitetään ja rakenteita päivitetään muun muassa hyvinvointityöryhmän osalta. Ikääntyneiden hyvinvoinnin tuen kokonaisuutta jäsennetään edelleen yhteistyössä Pirhan kanssa.

Hyte-työn onnistumisen yhteeksi mittariksi on määritetty Hyte-kerroin. Hyte-kerroin ilmaisee kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön aktiivisuutta ja se perustuu toimintaa kuvaaviin prosessi-indikaattoreihin ja tuloksia kuvaaviin tulosindikaattoreihin. Hyte-kerroin esitetään asteikolla 0–100, jossa parempaa hyte-edistämistyötä ilmentää suuremmat Hyte-kertoimen arvot. Tampereen Hyte-kertoimen arvo vuonna 2024 oli 65. Hyte-kertoimella tuleva valtionosuuden lisäosa vuonna 2024 oli 5,1 milj. euroa.

Hyvinvointialueyhteistyö

Vuoden 2025 tavoitteena on, että Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteinen kokemus yhdyspintatyön toimivuudesta paranee. Hyvinvointialueyhteistyötä tehdään eri tasoilla, sekä yhdyspinnoilla ja yhteistyöryhmissä että ylimmän johdon kesken. Kaupungin ja Pirhan yhteistyössä ja yhdyspinnoilla on päästy suurimmasta muutosvaiheesta ja edetään kohti yhteistä kehittämistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Yhtenä kehittämiskohteena on tunnistettu yhteistyö palveluiden muutoksiin liittyen; yhteistyö tulisi käynnistää muutosvalmistelun aikaisemmassa vaiheessa.

Kaupungilla on kaksitoista tunnistettua yhdyspintaa Pirhan kanssa. Yhdyspinnat ovat kehittyviä ja muun muassa Maankäyttö, palveluverkko ja asuminen -yhdyspinnalla on tunnistettu kaksi alayhdyspintaa: Erityisryhmien asuminen sekä Asunnottomuus ja asumisneuvonta. Tampereen kaupungin ja Pirhan välillä on jo olemassa toimivat yhteistyörakenteet asunnottomuuden ehkäisemiseksi. Yhdyspinnoilla toimivien kaupungin ja Pirhan henkilöiden yhteistyön lujittumista tuetaan järjestämällä yhdyspintakohtaisia tapaamisia sekä tiedolla johtamisen teemaan keskittyvä yhteinen työskentely huhtikuussa 2025.

Yksi kaupunkikonsernin tasolla tunnistetuista riskeistä on hyvinvointialueyhteistyön haasteet, erityisesti hyvinvointialueen ratkaisujen vaikutusten ja muutosten ennakkoinnissa. Riskiä hallitaan kehittämällä yhteistyön rakenteita ja toimintatapoja sekä ylläpitämällä tiivistä vuoropuhelua ja säännöllistä yhteistyötä kaikilla organisaatiotasoilla. Yhdyspintojen tilannekuvaa seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti.

Sote- ja pelastustoimen tilat

Kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen välisten tilaneuvottelujen keskiössä ovat isot kohteet eli Hatanpään kanta- ja puistosairaala, Koukkuniemi ja Keskuspaloaseman vanha osa. Pirha on käyttänyt optio-oikeuttaan jatkaa vuokrausta 31.12.2026 saakka Hatanpään ja Koukkuniemen osalta.

Hallintosäännön (1.1.2025) 14 §:n 14. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja 25. kohdan mukaan ohjata hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Tarja Puskala

Liitteet

1 Khkeko 24.3.2025 Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 136

Tampereen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös

TRE:5158/02.02.02/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610 ja talousjohtaja Mikko Koskela,
puh. 040 133 4422, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen vuoden 2024 tilinpäätös ja toimintakertomus hyväksytään.

Tampereen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös allekirjoitetaan ja jätetään tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilinpäätös saatetaan tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 172 584 446,16 euroa ylijäämäiseksi. Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 13 339 725,16 euroa, vahinkorahastosta tuloutetaan 147 911,77 euroa toteutuneiden menojen katteeksi ja tilikauden ylijäämä 186 072 083,09 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä ylijäämää.

Esitetyt talousarvion toimintakatteen ja investointimäärärahojen ylitykset hyväksytään.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös allekirjoitetaan ja jätetään tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Tilinpäätös saatetaan tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 172 584 446,16 euroa ylijäämäiseksi. Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

tuloksen käsittelyä siten, että aiemmin tehdyistä investointivaroista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 13 339 725,16 euroa, vahinkorahastosta tuloutetaan 147 911,77 euroa toteutuneiden menojen katteeksi ja tilikauden ylijäämä 186 072 083,09 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä ylijäämää.

Esitetyt talousarvion toimintakatteen ja investointimäärärahojen ylitykset hyväksytään.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle ja johtaja Reija Linnamaalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala lisäsi päätösehdotuksensa alkuun virkkeen: "Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen vuoden 2024 tilinpäätös ja toimintakertomus hyväksytään."

Puheenjohtaja totesi näin täydennetyn päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Vuoden 2024 tilinpäätöksen vuosikate oli 109,0 milj. euroa, mikä kattoi suunnitelmapoistoista 77 prosenttia.

Tilikauden tulokseksi muodostui 172,6 milj. euroa, mikä on 12,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi. Ilman Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupan aiheuttamia satunnaisia eriä tilikauden tulos oli 31,7 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 12,2 milj. euroa muutettua talousarviota heikompi tulos. Valtuusto päätti vuoden 2024 aikana talousarviomuutoksista neljässä kokouksessa.

Kaupungin toimintakate toteutui 10,5 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Toimintakate toteutui budjetoitua heikompana konsernihallinnon yhteisten erien (19,2 milj. euroa) ja asunto- ja kiinteistölautakunnan (17,0 milj. euroa) taseomaisuuden myyntien siirryttyä. Toimintakate toteutui budjetoitua parempana erityisesti elinvoima- ja osaamislautakunnan (11,6 milj. euroa) sekä yhdyskuntalautakunnan (4,1 milj. euroa) osalta.

Verotuloja kertyi 29,9 milj. euroa vuotta 2023 vähemmän. Muutosta selittää vuoden 2023 verokertymä, kun kunnat saivat vielä alkuvuodesta 2023 verotilityksiä verovuoden 2022 jako-osuuksilla. Valtionosuuksia kertyi 24,8 milj. euroa vuotta 2023 enemmän. Peruspalveluiden negatiivinen valtionosuus pieneni vuoteen 2023 verrattuna 22,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus kasvoi edellisestä vuodesta 5,2 milj. euroa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Nettoinvestoinnit (310,7 milj. euroa) kasvoivat 81,5 milj. euroa vertailuvuodesta ja alittivat muutetun talousarvion 47,1 milj. eurolla. Asukaskohtainen lainamäärä kasvoi 277 eurolla ollen vuoden lopussa 3 624 euroa asukasta kohden.

Palkallisten henkilötövuosien määrä vuonna oli 8 336 henkilötövuotta, josta palkkatuetun henkilöstön osuus oli 136 henkilötövuotta. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 7,9 milj. eurolla.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin 71 tytäryhteisöä, kaksi kuntayhtymää ja 14 osakkuus- tai omistusyhteyshenkilöä. Konsernin tilikauden tulos oli 47,9 milj. euroa ylijäämäinen. Konsernin investointimenot olivat 538,6 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 53. Konsernin 2 448,8 milj. euron lainakanta oli 9 559 euroa asukasta kohden.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöksen talousarvion toteumaosa sisältää laskelmaosan, strategiaosan, palvelualueiden, kehitysohjelmien, konsernihallinnon ja taseyksiköiden talousarvion toteumavertailun sekä konsernin tytäryhteisöjen tavoitteiden toteuman. Talousarvion toteumavertailuissa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon perusteluineen.

Toimintayksiköiden talous toteutui pääsääntöisesti muutetun talousarvion mukaisena tai hieman muutettua talousarviota parempana. Merkittävimmät negatiiviset poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat konsernihallinnon yhteisten erien 19,2 milj. euron ja asunto- ja kiinteistölautakunnan 17,0 milj. euron toimintakatteiden ylitykset, joiden molempien taustalla olivat myöhempään ajankohtaan siirtyneet taseomaisuuden myynnit. Konsernihallinnon myyntituotot alittuivat Annalan Vuokra-Asunnot Oy:n osakekannan myynnin siirryttyä vuodelle 2025; kaupasta päätettiin kaupunginhallituksen konsernijaostossa 10.12.2024. Asunto- ja kiinteistölautakunnan myyntituottojen alitukseen vaikutti pääosin Tipotien sosiaali- ja terveysaseman myynnin siirtyminen. Lisäksi nettoinvestoinnit ylittyivät asunto- ja kiinteistölautakunnan osalta 2,6 milj. euroa sekä yhdyskuntalautakunnan osalta 5,9 milj. euroa.

Merkittävimmät positiiviset poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden olivat asunto- ja kiinteistölautakunnan talonrakennusinvestointien alittuminen 35,2 milj. eurolla sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakatteiden alittuminen 7,2 milj. eurolla.

Valtuustoon nähden sitovien erien negatiiviset poikkeamat talousarvioon (1 000 euroa):

Toimintakate:

Kasvatus- ja opetuslautakunta -11

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, Hiedanranta -13

Elinvoima- ja osaamislautakunta, Hiedanranta -1

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Asunto- ja kiinteistölautakunta, (pl. erikseen sitovat erät) -16 972
Yhdyskuntalautakunta, Hiilineutraaleja tekoja -10
Konsernihallinto, Yhteiset erät -19 165

Nettoinvestoinnit:

Asunto- ja kiinteistölautakunta, (pl. erikseen sitovat erät) -2 561
Yhdyskuntalautakunta, (pl. erikseen sitovat erät) -5 893

Kaikki valtuustoon nähden sitovien erien talousarviopoikkeamat on esitetty toimintakertomuksen kohdassa Olennaiset poikkeamat talousarvioon.

Toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Vuosi 2024 oli Tampereen strategian Tekemisen kaupunki kolmas toteutusvuosi. Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2024 talousarviossa strategian pohjalta lautakunnille ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle yhteensä 45 toiminnan tavoitetta. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitokselle asetettiin kolme tavoitetta. Tytär-yhteisöille asetettiin 92 tavoitetta, jotka tuovat esiin pääomistajan tahdon.

Talousarviossa tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Toiminnan tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia, pois lukien tytär-yhteisöille asetetut tavoitteet.

Suoraan kaupunkistrategiasta johdetuista 45 toiminnan tavoitteesta 27 toteutui ja kuusi toteutui osittain. Tavoitteista 12 jäi toteutumatta. Liikelaitoksen kolmesta toiminnan tavoitteesta yksi toteutui ja kaksi toteutui osittain. Tytär-yhteisöjen 92 tavoitteesta 67 toteutui, viisi toteutui osittain ja 17 jäi toteutumatta. Kolmen tavoitteen toteutumista ei voitu arvioida.

Valtuustokauden tavoitteista johdetut, tamperelaisten hyvinvointia koskevat vuositavoitteet toteutuivat osittain. Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen lisääntyivät liikuntapalvelujen ohjatuissa ryhmissä ja uimahallien kävijämäärät kasvoivat vuoden aikana. Lisäksi 5.- ja 8.-luokkalaisten fyysinen toimintakyky on valtakunnallisten mittaustulosten valossa parantunut. Lasten ja nuorten koetun hyvinvoinnin näkökulmasta on positiivista, että 89 prosenttia tamperelaisista oppilaista kokee olonsa hyväksi koulussa. Kiusaamista ja turvattomuuden tunnetta koetaan kuitenkin kaikilla kouluasteilla esiopetuksesta toiselle asteelle. Hyvää kehitystä on, että sekä kiusaaminen että turvattomuuden tunne ovat joko vähentyneet tai kasvaneet todella maltillisesti viime vuoteen verrattuna. Perusopetuksen oppimistuloksissa lukutaidon osalta heikon tuloksen saaneiden oppilaiden osuus kasvoi 7.- ja 9.-luokkalaisten osalta, kun taas 2.-luokkalaisten osalta kehitys oppimistuloksissa oli myönteistä.

Tampere pyrkii kaventamaan alueiden välisiä hyvinvointieroja ja edistämään tamperelaisten yhdenvertaisuutta. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin kaupunkitasoinen toimintamalli kaupunginosien kehittämiseksi ja alueiden eriytymisen ehkäisemiseksi. Kaupunkilaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta negatiivista on, että vuonna 2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

toteutetun turvallisuuskyselyn mukaan kaupunkilaisten huoli rasismista ja suvaitsemattomuudesta on hieman lisääntynyt vuoteen 2021 verrattuna.

Tampereen tavoitteet monipuolisesta ja kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta toteutuivat osittain. Kohtuuhintaisia asuntoja valmistui yli tavoitteen (816/716), mutta huolestuttavaa on, että tavoitteen toteutumisesta huolimatta sekä asunnottomien kokonaismäärä että pitkäaikaisasunnottomien määrä kasvoivat. Sosiaalietuksiin ja perustoimeentulotukeen tehdyt muutokset ovat vaikeuttaneet haavoittuvissa olosuhteissa elävien tamperelaisten tilanteita entisestään. Erityisesti perustoimeentulotuen kohtuullisiin vuokratasoihin sopivia vuokra-asuntoja on saatavilla heikosti. Monipuoliseen asuntotuotantoon liittyen pientalorakentamisessa jäätiin sen sijaan alkuperäisestä tavoitteesta (150 pientaloa). On kuitenkin huomattava, että asemakaavoitusohjelman 2025–2029 pientaloalueiden asemakaavoitus keskittyy vuosille 2025–2026, jolloin on ohjelmoitu valmistuvaksi pientalorakentamisen mahdollistavia asemakaavoja.

Kaupunkiympäristön houkuttelevuuteen, liikkumiseen ja kestäväan kaupunkikehitykseen liittyvät tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Sekä joukkoliikenteen matkustajamäärät että kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus (sis. jalankulku, pyöräily, joukkoliikenne) kasvoivat, minkä lisäksi Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuudesta tehtiin valtuustossa rakentamispäätös. Luonnon monimuotoisuutta edistettiin uusilla luonnonsuojelualueilla ja luontotyyppikartoituksilla.

Tampereen vetovoiman vahvistaminen on keskeistä tulevaisuuden osaamisen ja elinkeinoelämän edellytysten varmistamiselle. Tampereen korkeakouluyhteisö kasvatti houkuttelevuuttaan kansainvälisten opiskelijoiden silmissä. Hakijamäärät koulutusohjelmiin kasvoivat huimat 143 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Tampere oli myös jälleen Suomen suositteluin opiskelukaupunki. Elinkeinoelämän vireyden näkökulmasta on positiivista, että alueen startup-yritysten määrän kasvoi, minkä lisäksi edistettiin onnistuneesti siruvalmistuksen sijoittumista alueelle.

Tampereen asema kulttuuri- ja elämyskaupunkina on vahva, mikä näkyy kävijämäärissä. Kävijämäärät kasvoivat historiallisissa museoissa, Sara Hildénin taidemuseossa ja Tampereen taidemuseossa. Myös kirjastot, teatterit, Särkänniemi ja Tampere-talo kasvattivat kävijämääriään. Nokia Arenan ja festivaalien kävijämäärät sen sijaan laskivat. Kävijämäärien kasvu osoittaa, että tamperelaiset ja muualta tulleet vierailijat ovat palanneet koronan jälkeen jälleen kulttuurin ja tapahtumien äärelle.

Koko kaupunkia koskevat, organisaation uudistumis- ja toimintakykyyn liittyvät tavoitteet etenivät pääosin suunnitellusti. Tavoitteet esihenkilötyön, henkilöstön työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen parantumisesta toteutuivat ja hakijamäärät kaupungin avoimiin tehtäviin kasvoivat. Hakijakokemuksessa tapahtui hienoista laskua. Kaupungin toimintojen digitalisoitumiskehityksen näkökulmasta positiivisena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

voidaan pitää sitä, että asiointi digitaalisessa kanavassa oli vuoden lopussa mahdollista 45 prosentissa kaupungin palveluja, mikä ylitti vuodelle 2024 asetetun tavoitteen (37 %).

Kaupunginvaltuuston tytäryhteisöille asettamista 92 tavoitteesta toteutui 67 ja 17 tavoitetta jäi toteutumatta. Viisi tavoitetta toteutui osittain ja kolmea ei voitu raportoida. Kokonaisuutena tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista 81 prosenttia toteutui kokonaan tai osittain.

Yhteensä 23 yhteisölle asetettiin tavoitteet talousarviossa, joista 14:lle asetettiin myös toiminnallisia tavoitteita. Yhteensä viisi yhteisöä saavuttivat sekä toiminnalliset että vastuullisuustavoitteet. Näitä yhtiöitä olivat Tampereen Energia Oy, Tampereen Palvelukiinteistöt Oy, Tampere-Talo Oy, Tampereen Tilapalvelut Oy sekä Pirkanmaan Voimia Oy. Kaksi tavoitetta olivat kaikille yhteisiä: YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden tunnistaminen sekä hiilineutraalisuustiekartan välitavoite. Nämä kaksi tavoitetta täyttyi 15 yhteisön osalta.

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen tavoitteet saavutettiin osittain. Tavoite liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksestä toteutui ja tavoitteet puhtaan käyttövoiman kalustoa ja työkyvyn kohentamiseen tähtääviä toimia koskien toteutuivat osittain.

Lautakuntien ja konsernihallinnon vuosisuunnitelmissa määritellään talousarviossa asetettuja tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä, joista raportoidaan lautakunnille kolmannesvuosittain. Vuoden 2024 osalta lautakuntien vuosisuunnitelman toteutumisesta on raportoitu kullekin lautakunnalle huhtikuun, elokuun lopun ja vuoden lopun tilanteesta. Konsernihallinnon taloutta on raportoitu toiminnan ja talouden katsauksissa sekä tilinpäätöksessä. Vuosisuunnitelman 2024 toimenpiteistä on raportoitu ylimmän johdon tavoite- ja kehityskeskusteluissa.

Tiedoksi

Konsernihallinto ja palvelualueet, Reija Linnamaa, Mikko Koskela, Nina Mustikkamäki, Krista Kurppa, Hanna Jääskeläinen, Heini Ruski, Heli Nikander

Liitteet

1 Tilinpäätös 2024

2 Kh 24.3.2025 Tilinpäätös 2024, esitysmateriaali

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 137

Pirkkalan kunnan ja Tampereen kaupungin yhteisen uimahallihankkeen esiselvitys ja sopimus tarveselvityksen ja hankesuunnitelman laatimisesta

TRE:2978/10.03.06/2024

Valmistelija / lisätiedot:

Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Lauri Savisaari, puh. 040 801 6081, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Liitteenä oleva Tampereen kaupungin ja Pirkkalan kunnan yhteisestä uimahallista laadittu esiselvitys merkitään tiedoksi.

Liitteenä oleva Tampereen kaupungin ja Pirkkalan kunnan välinen sopimus tarveselvityksen ja hankesuunnitelman toteuttamisesta hyväksytään.

Sivistyspalvelujen palvelualueen johtaja oikeutetaan allekirjoittamaan sopimus.

Sopimuksen vastuu- ja yhteyshenkilö on sivistyspalvelujen palvelualueen johtaja (Lauri Savisaari).

Yhteishankkeen seuraava suunnitteluvaihe, jossa hankkeesta laaditaan tarveselvitys ja hankesuunnitelma, käynnistetään.

Tampereen kaupungin osuus kustannukset tarveselvityksen ja hankesuunnitelman laatimisesta maksetaan kustannuspaikalta 135006.

Kokouskäsitteily

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Pirkkalan kunta ja Tampereen kaupunki sopivat kesäkuussa 2024 yhteisen uimahallihankkeen esiselvitystyön käynnistämisestä (kaupunginhallitus 10.6.2024 § 247). Esiselvityksessä kartoitettiin sijaintivaihtoehtoja yhteiselle uimahallille, tarkasteltiin kohteen saavutettavuutta ja asiakaspotentiaalia sekä laadittiin viitesuunnitelman ja alueen pohjatutkimusten perusteella hankkeelle alustava kustannusarvio.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Pirkkalan kunnanhallituksen ja Tampereen kaupunginhallituksen 10.6.2024 (§ 247) tekemien päätösten mukaisesti yhteisen uimahallihankkeen esiselvitystyö tehtiin yhteistyössä syyskuun 2024 ja tammikuun 2025 välisenä aikana. Selvityksen tavoitteena oli saada aikaan osapuolien päätös siitä, lähdetäänkö yhteisen uimahallin jatkosuunnittelua edistämään.

Uuden uimahallin paikaksi esitetään Härmälänojan vartta Tampereen rajalla Pirkkalassa. Sijainnin saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla ja erityisesti raitiotiellä on hyvä sekä Pirkkalan taajama-alueelta että Tampereelta.

Uimahallin rakentamisen mahdollistava asemakaava on ehdotusvaiheessa, ja tavoitteena on saada se hyväksyttäväksi keväällä 2025. Esiselvityksessä tutkittiin kahta vaihtoehtoa, kuusi- ja kahdeksanrataista uimahallia oheistoimintoineen. Jatkosuunnittelun pohjaksi esitetään uimahallia, jossa on kahdeksan 25 metriä pitkää rataa laaditun esiselvityksen mukaisesti.

Seuraavassa vaiheessa hankkeelle on tarkoituksenmukaista laatia tarveselvitys ja hankesuunnitelma, jonka yhteydessä selvitetään myös yhteishankkeen hallinnollinen toteutusmuoto yhteistyössä kuntien laki-, liiketoiminta- ja rahoitusyksiköiden kanssa.

Tarveselvitystä ja hankesuunnittelua varten perustetaan osapuolien edustajista työryhmä, joka vastaa suunnitteluvaiheen toteuttamisesta. Työryhmän koollekutsumisesta ja suunnittelun etenemisestä vastaa Pirkkalan kunnan edustaja. Suunnitelman tavoitteena on tuottaa tarvittava tieto seuraavan vaiheen päätöksentekoa varten, jossa ratkaistaisiin yhteishankkeen hallinnollinen toteutusmuoto ja investointiin tähtäävän rakennussuunnittelun käynnistäminen. Tavoiteaikataulu suunnitelman valmistumisen osalta on toukokuu 2026.

Tarveselvitys- ja hankesuunnittelun kustannusarvio on enintään 200 000 euroa, joka jakautuu osapuolten välillä puoliksi. Tarveselvityksen ja hankesuunnitelman laatimisesta ja sen kustannuksista sovitaan erikseen laadittavassa osapuolten välisessä sopimuksessa.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.1.2025) 14 § 20. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää yli 10 000 000 euron arvoisten tilahankkeiden tarveselvityksistä, hankesuunnitelmista, toteutussuunnitelmista, rakennuttamissopimuksista, investointisopimuksista sekä taloudellisista loppuselvityksistä

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Virpi Ekholm, Jukka Etu-Seppälä, Mikko Heinonen

Liitteet

1 Kh 24.3.2025 Pirkkala-Tampere uimahallin esiselvitys 20.1.2025

2 Kh 24.3.2025 Sopimus Pirkkalan ja Tampereen yhteisen uimahallihankkeen tarveselvityksen ja hankesuunnitelman laatimisesta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Kaupunginhallitus, § 138, 24.03.2025

Kaupunginhallitus, § 430, 04.11.2024

§ 138

Tampereen kaupungin hakemus kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi

TRE:4923/11.04.00/2018

Kaupunginhallitus, 24.03.2025, § 138

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917 ja suunnittelupäällikkö
Marika Viinanen, puh. 040 658 6364, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintojohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamista haetaan asian
liitteenä olevan hakemuksen, hakemuksessa esitettyjen Tampereen
kansallisen kaupunkipuiston erityisten arvojen ja hakemuksen liitteessä
esitetyn aluerajauksen mukaan.

Kansallisen kaupunkipuiston päivitetystä hakemusrajauksesta
(kaupunginhallitus 4.11.2024 § 430) saatu palaute ja tämän päätöksen
perusteluihin kirjattu vastine merkitään tiedoksi.

Kaupunkiympäristön palvelualueen johtajalla on oikeus tehdä
hakemusaineistoon teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä ennen
aineiston toimittamista ympäristöministeriöön.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko
Nurmiselle, yleiskaavapäällikkö Pia Hastiolle ja maisema-asiantuntija
Mirjam Larinkarille. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian
käsitteilyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kansallinen kaupunkipuisto pohjautuu alueidenkäyttölakiin (§ 68–71).
Lain perusteella kansallinen kaupunkipuisto voidaan perustaa kulttuuri-
tai luonnonmaiseman kauneuden, luonnon monimuotoisuuden,
historiallisten ominaispiirteiden tai siihen liittyvien kaupunkikuvallisten,
sosiaalisten, virkistyskellisten tai muiden erityisten arvojen säilyttämiseksi
ja hoitamiseksi. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta päättää
ympäristöministeriö kaupungin hakemuksesta (alueidenkäyttölaki § 69).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmistelu käynnistyi 17.9.2012 laaditun valtuustoaloitteen pohjalta Tampereen kansallisen kaupunkipuiston tarveselvitys -työllä. Kaupunginhallitus hyväksyi Tampereen kansallisen kaupunkipuiston tarveselvityksen 20.2.2017 (§ 121) ja päätti, että Tampere etenee kohti kansallisen kaupunkipuiston hakuvaihetta sekä käynnistää kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelun. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakuvaiheen valmistelu käynnistyi syksyllä 2018. Pormestarin nimeämät suunnittelu- ja ohjausryhmät ovat valmistelleet asiaa kaupunginhallituksen hyväksymään tarveselvitykseen ja päätökseen perustuen (kaupunginhallitus 20.2.2017 § 121). Kansallisen kaupunkipuiston edistäminen on lisäksi kirjattu pormestariohjelmien toimenpiteisiin valtuustokausilla 2017–2021 ja 2021–2025.

Kaupunginhallitus päätti 7.12.2020 (§ 514) Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemisesta. Hakemukseen tehtiin kaupunginhallituksen mukaiset tarkistukset ja se jätettiin ympäristöministeriölle tammikuussa 2021. Tämän jälkeen kaupunkipuiston valmistelua jatkettiin hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisella. Syksyllä 2021 kaupunginhallitus päätti pyytää lisää aikaa hakemuksen täydentämistä varten (kaupunginhallitus 4.10.2021, § 450) liittyen maankäytön suunnittelun tilanteeseen. Hakemuksen valmistelua jatkettiin vuonna 2024 asemakaavoituksen edettyä lisäaikapäätöksessä mainituilla alueilla. Aikaisemmassa vaiheessa ollut muutosaluumerkintä voitiin päivittää varsinaiseksi kaupunkipuiston rajaksi Viinikanlahden ja Eteläpuiston alueella. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston rajausta sekä hakemus liitteineen on päivitetty talvella 2024–2025.

Hakemuksessa kuvataan koko valmistelun toteutus- ja osallistamisprosessi. Hankkeesta on tiedotettu monipuolisesti hyödyntäen eri tiedotuskanavia. Hankkeella on Tampereen kaupungin internet-sivuilla omat hankesivut: www.tampere.fi/kansallinenkaupunkipuisto

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemus on valmisteltu suunnittelu- ja ohjausryhmissä perustuen alueidenkäyttölaissa esitettyihin arvoihin, ympäristöministeriön asettamiin arviointikriteereihin sekä ajantasaiseen tietoon Tampereen maankäytön suunnittelun tilanteesta. Ympäristöministeriön asettamat kriteerit kaupunkipuistoille ovat sisältö, kaupunkikeskeisyys, laajuus ja eheys sekä ekologisuus ja jatkuvuus. Hakuvaiheen valmistelun aikana on lisäksi käyty keskustelua ympäristöministeriön edustajan kanssa aluerajauksesta, Tampereen kansallisen kaupunkipuiston sisältämistä arvoista ja arviointikriteerien täyttymisestä.

Tavoitteena on jättää hakemus Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta ympäristöministeriölle keväällä 2025.

Rajauspäivityksen nähtävilläolo ja palaute

Kaupunginhallitus päätti 4.11.2024 (§ 430) Tampereen kansallisen kaupunkipuiston päivitetyn hakemusrajauksen asettamisesta nähtäville.

Lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta ei esitetä muutoksia Tampereen kansallisen kaupunkipuiston päivitettyyn hakemusrajaukseen. Useimpien lisättäväksi esitettyjen alueiden osalta harkinta on tehty kaupunkipuiston aikaisemmissa valmisteluvaiheissa. Rajaustarkastelua ei avattu niillä alueilla, joissa tilanne ei ollut muuttunut aikaisemmasta merkittävästi. Kaupin urheilupuiston osalta hakemukseen erityiset arvot -kohdassa on painotettu Kaupin merkitystä kilpaurheilun harjoitus- ja kisapaikkana.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Rajauspäivityksen nähtävilläolon jälkeen Tampereen kansallisen kaupunkipuiston ja Kaupinlaakso II asemakaavan (nro 8931) väliselle rajalle tehtiin teknisluonteinen muutos. Asemakaavan pohjoista rajaa selkeytettiin ja kaupunkipuiston raja muokattiin tämän mukaiseksi. Frisbeegolfradan pohjoisimman väylän pääte rajattiin kaupunkipuiston ulkopuolelle. Korjaus ei aiheuta merkittäviä muutoksia kaupunkipuiston tai asemakaavan pinta-aloihin tai alueiden sisältämiin arvoihin.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alue

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemus koskee hakemuksen liitekartalla 1 rajattua aluetta. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston pinta-ala on 3 672 hehtaaria. Vesialuetta Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueesta on 2 298 hehtaaria (63 %). Tampereen kansallinen kaupunkipuiston alue on jaettu kuuteen (6) osa-alueeseen: 1. Keskusta, 2. Viinikka-lidesjärvi, 3. Hatanpää-Härmälä, 4. Pyynikki-Pispala, 5. Näsijärvi-Lentävänniemi, 6. Lappi-Kauppi-Niihama.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueesta suurin osa on kaupungin tai valtion omistuksessa. Kirkot ja hautausmaat ovat seurakuntien omaisuutta. Kaupunki omistaa kansallisen kaupunkipuiston rajaukseen kuuluvista alueista 82 % eli 2 999 hehtaaria, josta on vesialuetta 1 869 hehtaaria. Mukana on jonkin verran myös yksityisomistuksessa olevia maita. Yksityisomistuksessa on maa-alueita muun muassa Kauppi-Niihaman alueella. Kaupunkipuiston maa-alueista 78 % (1067 hehtaaria) on kaavoitettu viher- tai suojelualueeksi.

Kansalliseksi kaupunkipuistoksi esitettävän alueen erityiset arvot ja Tampereen rooli kansallisen kaupunkipuistojen verkostossa

Kaupunkipuistoksi rajattu alue perustuu Tampereen tarinaan historiallisena teollisuuskaupunkina järvien ja harjujen solmukohdassa. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston erityispiirteitä ovat tunnusomainen ja tunnistettava maisemarakenne sekä historialliset elementit, kuten teollisuushistoria sekä kaupunkirakenteen ajallinen kerroksellisuus. Kaupungin historia kiteytyy Tammerkosken kansallismaisemaan, joka on kaupungin teollistumisen ja kaupungistumisen perusta. Teollisuuskaupungin historiaan kytkeytyvät myös merkittävät työväen asuinalueet Pispala, Viinikka ja Käpylä. Kaupin kansanpuisto, Pyynikki ja Viikinsaari sekä Niihaman siirtolapuutarha ovat osa kaupungin monipuolisia virkistyspalveluita tänäkin päivänä. Alueen varhaista asutusta edustavat muun muassa Reuharinniemen arkeologiset kohteet.

Kansalliseen kaupunkipuistoon ehdotetut alueet muodostavat Tampereen sini-viherverkoston ytimen. Keskeisenä osana kansallisen kaupunkipuiston toteutusta ovat monimuotoiset ja laajat luontoalueet sekä monipuoliset virkistyspalvelut.

Alueen erityisarvot on kuvattu hakemuksessa osa-alueittain sekä hakemuksen liitteissä 3a Kulttuurihistorialliset arvot, 3b Luontoarvot, ja 3c Viher- ja siniverkosto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Kansallisia kaupunkipuistoja on perustettu Suomeen yhteensä kymmenen. Tampereen kansallinen kaupunkipuisto olisi osa tätä valtakunnallista kansallisten kaupunkipuistojen verkostoa, jossa kaupungit ja puistot täydentävät ja tukevat toisiaan. Verkoston hyöty tulee muun muassa yhteisen markkinoinnin kautta. Tampereen tarina ja siihen pohjautuva kansalliseksi kaupunkipuistoksi esitetty alue on maassamme ainutlaatuinen ja vastaavaa kokonaisuutta ei ole kansallisten kaupunkipuistojen arvomaisemien verkostossa.

Kansalliselle kaupunkipuistolle asetettujen kriteereiden täyttyminen

Tampereella on hyvät lähtökohdat kansallisen kaupunkipuiston perustamiselle. Sisällön, kaupunkikeskeisyyden ja laajuuden kriteerien on arvioitu Tampereella täyttyvän hyvin. Kaupunkipuisto täyttää kokonaisuutena myös eheyden, ekologisuuden ja jatkuvuuden kriteerit. Maankäytön suunnittelun tilanne asettaa vaatimuksia Eteläpuiston alueella eheyden, ekologisuuden ja jatkuvuuden kriteerien toteutumiselle. Toteutumista varmistaa hakemukseen liitetty Eteläpuistoa koskeva erillismääräys asemakaavanmuutoksen nro 8581 ollessa vielä kesken.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston erityisten arvojen turvaaminen

Kokonaisuudessaan alueella olevat erityiset arvot on varmistettu hyvin kaavoituksella ja erilaisilla suojelupäätöksillä. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston rajauksen perusteena ovat lainvoimaisten kaavojen virkistys-, suojelu- ja maisema-aluemerkinnät. Kaavojen strategiset kehittämisperiaatemerkinnot ja niiden määräykset tukevat kansallisen kaupunkipuiston tavoitteita ja alueen tulevaa kehittämistä. Alueen rakennettua ympäristöä on lisäksi suojeltu rakennussuojelu- ja kirkkolailla ja luontoarvoja luonnonsuojelulailla. Käynnissä olevissa yleiskaavan ja asemakaavojen päivitystyöissä huomioidaan kaavan yhteensovittaminen kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden kanssa.

Kansallisen kaupunkipuiston perustamispäätökseen voidaan kunnan suostumuksella ottaa alueen olennaisten arvojen säilyttämiseksi tarpeellisia määräyksiä (alueidenkäyttölaki 70 §). Eteläpuistoa koskien hakemukseen on kirjattu seuraava erillismääräys ja kunnan suostumus sille:

”Eteläpuiston asemakaavoituksessa kohteiden kaupunkikuvalliset, kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset merkittävät arvot suojellaan. Asemakaavoituksessa tulee varmistaa rannoille koko keskustaa palvelevia monipuolisia ja laadukkaita virkistäytymiseen soveltuvia julkisia alueita, virkistyspalveluita ja -toimintoja. Asemakaavoituksessa tulee varmistaa viheralueiden rannan suuntainen yhtenäisyys. Reittien jatkuvuutta ja ekologisia yhteyksiä rantojen suuntaisesti kehitetään sekä rannan saavutettavuutta parannetaan palauttamalla Hämeenpuiston ja Eteläpuiston toiminnallinen yhteys.”

Muut alueen hoidon ja käytön kannalta tarpeelliset määräykset annetaan hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston tavoitteiden saavuttamiseksi Tampereen kaupunki laatii hoito- ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

käyttösuunnitelman. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa kuvataan yleisellä tasolla eri osa-alueiden arvot ja vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa linjatut tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset kansallisen kaupunkipuiston alueen hoitamiselle ja kehittämiselle. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen on aloitettu aikaisemmassa hakemusvaiheessa ja sen luonnos on ollut julkisesti nähtävillä syksyllä 2021. Suunnitelman laatimista jatketaan kaupunkipuistohakemuksen hyväksymisen jälkeen, ja asukkailla ja osallisilla on mahdollisuus osallistua sen laatimiseen. Valmistuttuaan hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyy ensin kaupunginhallitus, minkä jälkeen se toimitetaan ympäristöministeriöön. Ympäristöministeriö hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelmasta koko kansallista kaupunkipuistoa koskevat yleiset ja osa-aluekohtaiset toimenpiteet, joilla alueen erityiset arvot huomioidaan hoidossa, käytössä ja alueen kehittämisessä.

Hallintosäännön (1.1.2025) 14 §:n 19. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata strategista maankäytön suunnittelua.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Teppo Rantanen, Tero Tenhunen, Lauri Savisaari, Pekka Salmi, Sampo Terho, Miira Riipinen, Virpi Ekholm, Jukka Lindfors, Elina Karppinen, Hanna Montonen, Pia Hastio, Marika Viinanen, Anna Lyyra-Seppänen, Mirkka Katajamäki, Mirjam Larinkari

Liitteet

- 1 Kh 24.3.2025 Tampereen kaupungin hakemus ympäristöministeriölle kansallisen kaupunkipuiston perustamiseksi Tampereelle
- 2 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 1: Tampereen kansallisen kaupunkipuiston rajaus
- 3 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 2: Tampereen kansallisen kaupunkipuiston osa-alueet
- 4 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 3a: Kulttuurihistorialliset arvot
- 5 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 3b: Luontoarvot
- 6 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 3c: Viher- ja siniverkosto
- 7 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 4: Yleis- ja asemakaava-alueet Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueella
- 8 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 5: Vireillä olevat asemakaavat Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueella
- 9 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 6: Maa- ja vesialueiden omistus Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueella
- 10 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 7: Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alueen kaupunginosat
- 11 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 8: Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - Tarveselvitys 2017 (KH 20.2.2017)
- 12 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 9: Tampereen tarina 2015 (KH 20.2.2017)
- 13 Kh 24.3.2025 Hakemuksen liite 10: Hoito- ja käyttösuunnitelman sisältörunko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

14 Kh 24.3.2025 Tampereen kansallisen kaupunkipuiston rajauspäivitys,
palautekooste ja vastineet

Kaupunginhallitus, 04.11.2024, § 430

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston päivitetty, 4.11.2024 päivätty hakemusrajaus hyväksytään asetettavaksi julkisesti nähtäville asukkaiden ja osallisten palautteenantoa varten.

Perustelut

Kansallinen kaupunkipuisto on maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL 68–71 §) määritelty rakennettua kulttuuriympäristöä ja kaupunkiluontoa yhdistävä aluekokonaisuus. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta päättää ympäristöministeriö kaupungin hakemuksen pohjalta.

Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmistelu käynnistyi 17.9.2012 tehdyn valtuustoaloitteen pohjalta. Kaupunkipuiston tarveselvitys laadittiin vuosina 2013–2016, ja kaupunginhallitus hyväksyi sen 20.2.2017 hakemusvalmistelun pohjaksi. Varsinainen hakemusvalmistelu käynnistettiin vuonna 2018. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemus (kaupunginhallitus 7.12.2020 § 517) toimitettiin ympäristöministeriöön tammikuussa 2021. Sen valmistelulle pyydettiin kuitenkin lisääikaa hakemuksen täydentämistä varten tiettyjen maankäytön hankkeiden keskeneräisyyden takia (kaupunginhallitus 4.10.2021 § 450). Tampereen kansallisen kaupunkipuiston valmistelua on jatkettu vuonna 2024. Kansallisen kaupunkipuiston edistäminen on ollut pormestariohjelman tavoite valtuustokausilla 2017–2021 ja 2021–2025.

Kaupunkipuiston rajausta on tarkennettu lisäaikapäätöksessä mainittujen maankäytön hankkeiden edettyä vuosien 2021–2024 välillä. Suurin muutos on Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemuksessa (kaupunginhallitus 7.12.2020 § 517) käytetyn muutosaluemerkinnän poistaminen ja sen korvaaminen varsinaisella rajalla Eteläpuiston ja Viinikanlahden alueella. Lisäksi Kaupin urheilupuiston asemakaavamuutoksen valmistuttua kansallisen kaupunkipuiston rajaa on voitu täsmentää Kaupin urheilupuiston alueella. Edellä mainittujen kolmen kohteen lisäksi rajaukseen on tehty jonkin verran pienempiä tarkistuksia ja teknisiä korjauksia Tampereen kaupungin omistamilla alueilla. Kaupunkipuistorajausta on esimerkiksi tarkistettu Näsijärven rannassa Puistosillan molemmissa päissä toteutuneiden reittien ja viheralueiden mukaisesti.

Eteläpuistossa on käynnissä asemakaavanmuutos, jossa alueen maankäyttöä kehitetään pormestariohjelman mukaisesti virkistyskäytön

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

lähtökohdista. Kansallisen kaupunkipuiston kriteerien täyttyminen on kirjattu Eteläpuiston asemakaavamuutoksen tavoitteisiin. Kansallisen kaupunkipuiston arvojen näkökulmasta merkittävin muutos on aikaisemmista rakentamistavoitteista luopuminen ja nykyisen asemakaavan liikennealueiden korvaaminen rannassa viheraluemerkinnöillä. Kaupunkipuiston päivitetty hakemusrajaus kulkee Eteläpuisto-kadun pohjoisreunassa, sillä katualueella kasvaa viheralueen kannalta merkittävää puustoa. Nalkalan rampin alueella rajausta noudatetaan aikaisempaa muutosalueen rajaa. Jos Eteläpuiston asemakaavanmuutos ei tule voimaan ennen kaupunkipuistohakemuksen hyväksymiskäsittelyä, on Eteläpuiston olennaisten arvojen turvaamiseksi tarpeen antaa erillismääräyksiä.

Viinikanlahden asemakaavamuutos on tullut voimaan syksyllä 2024. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston kriteerien täyttyminen on ollut yksi kaavatyön tavoitteista. Kaupunkipuiston päivitetty hakemusrajaus perustuu Viinikanlahden alueella asemakaavan viheraluerajoihin. Rantapuiston lisäksi soutu- ja melontakeskus, uimaranta sekä Viinikanlahden satama on sisällytetty kaupunkipuistoon. Koska Viinikanlahden toteuttaminen perustuu rantatäyttöihin, kansallisen kaupunkipuiston rajausta kulkee nykytilassa osittain vesialueella. Lopputilanteessa rannan viheralueet tulevat olemaan nykyistä rantareittiä leveämmät ja yhteydet jatkuvia.

Kaupin urheilupuiston asemakaavanmuutos on tullut voimaan kesällä 2021. Kaupunkipuiston rajausta on päivitetty urheilupuiston pohjoispuolella perustuen asemakaavan lähivirkistysaluemerkintään (VL7), luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin alueisiin ja alueen pääreitteihin.

Rajaustenmuutokset vaikuttavat Tampereen kansallisen kaupunkipuiston osa-aluejakoon. Muutosaluumerkinnän poistamisen vuoksi keskustan kohdealuejakoa on päivitetty. Eteläpuisto sisällytetään kohdealueeseen 1.3 Keskusta-akselit. Ratinan suvanto sekä Nalkalan ja Ratinanniemen rannat liitetään kohdealueeseen 1.4 Ratina. Viinikanlahti ja Ratinanranta muodostavat jatkossa kohdealueen 1.5 Viinikanlahti. Lisäksi osa-alueen 6. Lappi-Kauppi-Niihama kohdealueiden 6.2 ja 6.3 välistä rajaa on tarkistettu Kaupin urheilupuiston pohjoispuolella.

Tampereen kansallinen kaupunkipuisto ilmentää Tampereen merkitystä suomalaisena teollisuuskaupunkina, joka kytkeytyy ainutlaatuihin sijaintiin järvien ja harjujen solmukohdassa. Tampereen kansallisen kaupunkipuiston alue täyttää hyvin kaupunkipuistoille asetetut kriteerit. Hakemusrajauksen päivitykset vahvistavat kansallisen kaupunkipuiston kriteereiden täyttymistä erityisesti laajuuden ja eheyden sekä ekologisuuden ja jatkuvuuden osalta.

Päivitetty Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemusrajaus (päiväty 4.11.2024) asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi asukkaiden ja osallisten palautteenantoon varten. Nähtäville asetetaan aluerajauskartta, siihen liittyvä seloste sekä selosteen liitteenä neljä karttaluonnosta (Tampereen kansallisen kaupunkipuiston osa-alueet,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

kulttuurihistorialliset arvot, luontoarvot sekä viher- ja siniverkosto). Nähtävilläolon jälkeen mahdollinen palaute huomioidaan hakemuksen viimeistelyssä.

Tarkistettu Tampereen kansallisen kaupunkipuiston hakemus hyväksytään kaupunginhallituksessa alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen kaupunki esittää ympäristöministeriölle hakemuksen hyväksymistä.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Lauri Savisaari, Virpi Ekholm, Tero Tenhunen, Jukka Lindfors, Kari Kankaala, Elina Karppinen, Pia Hastio, Marika Viinanen, Timo Koski, Mirkka Katajamäki, Mirjam Larinkari

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle ja yleiskaavapäällikkö Pia Hastiolle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - päivitetty hakemusrajaus
- 2 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - päivitetyn hakemusrajauksen seloste
- 3 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - selosteen liite A aluejako
- 4 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - selosteen liite B kulttuurihistoria
- 5 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - selosteen liite C luontoarvot
- 6 Kh 4.11.2024 Tampereen kansallinen kaupunkipuisto - selosteen liite D vihersiniverkosto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 139

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien täydentäminen

TRE:791/00.00.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Keskusvaalilautakunnan sihteerin Juha Perämaa, puh. 040 503 9038,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntia ja vaalitoimikuntia
täydennetään oheisen liitteen mukaisesti.

Kokouskäsittely

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala totesi, että
keskusvaalilautakunta on esityslistan julkaisemisen jälkeen toimittanut
päivitetyn liitteen. Esityslistan liitteenä olleessa asiakirjassa 25.
äänestysalueen vaalilautakunnan 1. jäseneksi valitulle henkilölle
myönnetään ero ja hänen tilalleen oli nimetty uusi henkilö valittavaksi.
Päivitettyssä liitteessä myönnetään ero, mutta eronneen 1. jäsenen tilalle
ei ole nimetty uutta henkilöä valittavaksi.

Puheenjohtaja totesi näin päivitetyn liitteen olevan asian käsittelyn
pohjana. Päivitetty liite liitetään kokouksen pöytäkirjaan.

Perustelut

Vuonna 2025 toimitetaan samanaikaisesti kahdet yleiset vaalit: aluevaalit
ja kuntavaalit. Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025.
Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2.–8.4.2025.

Kaupunginhallitus on 10.2.2025 § 65 sekä 3.3.2025 § 92 valinnut jäseniä ja
varajäseniä alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin.
Päätöksen jälkeen kunnallisjärjestöt/puolueet ovat täydentäneet
esityksiään vaalilautakuntien ja -toimikuntien puheenjohtajiksi,
varapuheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi. Valintojen jälkeen on
lisäksi ilmennyt, että kyseisiin toimielimiin on valittu henkilöitä, jotka eivät
pätevän syyn vuoksi voi osallistua niiden työskentelyyn vaaleissa. Tämän
vuoksi näille henkilöille tulee myöntää ero luottamustehtävästä ja valita
heidän tilalleen uudet henkilöt.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Kaikkia luottamushenkilöpaikkoja ei ole vielä pystytty täyttämään. Tältä osin vaalilautakunnat ja -toimikunta jäävät tässä vaiheessa vajaiksi ja niitä tulee täydentää myöhemmin kaupunginhallituksen päätöksellä.

Tiedoksi

Nimetyt, Keskusvaalilautakunta/Juha Perämaa, Päivi Merta, Maija Multamäki

Liitteet

1 Kh 24.3.2025 Muutokset vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 140

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- Kaupunginhallituksen konsernijaoston 18.3.2025 pöytäkirja
- Yhdyskuntalautakunnan 18.3.2025 pöytäkirja
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan 19.3.2025 pöytäkirja
- Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston 19.3.2025 pöytäkirja, johon kaupunginhallituksella on otto-oikeus ainoastaan kuntalain nojalla tehtäviin päätöksiin
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan 19.3.2025 pöytäkirja, johon kaupunginhallituksella on päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämä otto-oikeus

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteineen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta, kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

§ 10 Lausunto Liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi, 13.03.2025

Johtaja, digitalisaatio ja tietohallinto

§ 14 Kulttuuripankki-verkkopalvelun laajentaminen -hankinnan keskeyttäminen, 14.03.2025

§ 15 Facta-kuntarekisterin rakennusvalvontaosion Ryhti-yhteensopivuuden konsultointipalvelun suorahankinta CGI Suomi Oy:ltä, 17.03.2025

Johtaja, elinvoiman palvelualue

§ 14 Avustusennakon maksaminen Tampereen seudun Työllistämisyhdistys Etappi ry:lle, 13.03.2025

Johtaja, kilpailukyky ja innovaatiot

§ 26 Näyttelyarkkitehdin pienhankinta Tampereen kaupungin ja Moomin Characters Oy:n yhteisnäyttelyyn Brooklyn Public Libraryn Yhdysvalloissa, 14.03.2025

§ 25 Tampereen kaupungin osallistuminen Wacky Tie Films Oy:n Akatemia-tuotannon tukemiseen, 14.03.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Konsernijohtaja

§ 57 Liikelahjojen ja jakotuotteiden hankinnan toisen optiokauden käyttäminen, 19.03.2025

§ 58 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös verovalituksen johdosta, 19.03.2025

§ 59 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös verovalituksen johdosta, 19.03.2025

§ 60 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös verovalituksen johdosta, 19.03.2025

§ 61 Vaatimus ateriamaksujen hyvittämisestä, 19.03.2025

Lukiokoulutuksen johtaja, Toisen asteen koulutuspalvelut

§ 30 Apulaisrehtorin viran täyttäminen Pyynikin lukiossa, 18.03.2025

§ 31 Päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteisen tehtävän täyttäminen Pyynikin lukiossa, kuvataide, 18.03.2025

§ 33 Lehtorin viran täyttäminen Pyynikin lukiossa, yhteiskuntaoppi ja historia, 20.03.2025

Opetusjohtaja, Tesoman, Kaarilan, Juhannuskylän ym. koulupolut

§ 11 Erytisopettajan viran (vakanssinumero 10002008) täyttäminen Tesoman koulussa, 18.03.2025

Pormestari

§ 39 Ensiaputarvikkeiden lahjoittaminen Kiovan kaupungille, 13.03.2025

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja

§ 6 Koronvaihtosopimusten muokkaaminen Nordea Bank Oyj:n kanssa, 18.03.2025

Rehtori, Annalan koulu

§ 3 Luokanopettajan, (vakanssinumero: 10002111) montessoriopetus, viran laittaminen uudelleen hakuun Annalan koulussa, 18.03.2025

Rehtori, Kaukajärven koulu

§ 17 Luokanopettajan viran (vakanssinumero 10001962) täyttäminen Kaukajärven koulussa, 14.03.2025

Rehtori, Sammon koulu

§ 21 Perusopetuksen lehtorin, kotitalous ja terveystieto, viran (vakanssinumero 16004027) täyttäminen Sammon koulussa, 17.03.2025

Talousjohtaja

§ 8 Talousraportointi ja kuukausittainen kirjanpito - talouden ohje, 17.03.2025

§ 9 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 20.03.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

§ 141

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:16/00.01.03/2025

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Esteellisyys

Puheenjohtaja Kalervo Kummola ilmoitti olevansa asianosaisena esteellinen kohdan 2) käsittelyyn. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella ja hän poistui kokouksesta kohdan 2) käsittelyn ajaksi.

Kokouskäsittely

Puheenjohtaja Kalervo Kummolan ollessa estynyt, Lauri Lyly siirtyi puheenjohtajaksi asian kohdan 2) käsittelyn ajaksi.

Perustelut

1) Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on toimittanut Tampereen kaupunkiseudun seutuhallituksen kokouksen 26.3.2025 esityslistan (TRE: 586/00.03.01/2025). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteessa <https://tampereenseutu.fi/seutuyhteistyö/seutuhallitus/>

2) Pormestarin vuosiloma

Liitteet

1 Seutuhallituksen asialista 26.3.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§129, §130, §131, §132, §133, §134, §135, §136, §138, §140, §141

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§137, §139

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.